

Сақ-скиф тайпалары ежелгі қазақ даласында жерінде
 мекен еткен тайпалар болып өмір сүрген адамдар.
 Археологиялық деректерге келетін болсақ, Сақ-скиф
 тайпаларының ұрпақтары мен өмір-тұрмысының
 заттары Қазақстанның Орталық, Шығыс және Оңтүстік бөліктер
 аумағына таралған. Сақ пен скиф тайпалары ұл өсіріліп
 айқанып келе жатқан кезеңде ~~те~~ сақ тайпасы ұл өсірген басты
 қандағанды еткен ау стилі. Олар ұл өсірген бұйымдармен
 ау терісінен істелген оларда ол бұйымдарда ау бейнесі
 мен бейнесі ^{элементтері} арқалық болған. Сақ пен скифтерде ау стилінің
 даму арқаның кезеңі б.з.д 5ға жүргізілетін кезеңі б.з.д 4ға.
 Сонымен қатар Қазақстан жерінде сақ-скиф тайпаларынан
 қалған қазба, дерек, бұйымдар өте көп. Солардың бірі Қазақ
 стан жеріндегі табылған сақ тайпаларынан қалған
 Алтын адамдар. Алтын адам табылған жердің бірі Бөкс
 құмдары. Бөкс құмдарынан табылған алтын адам талық-
 тай үстінен алтынға дейін алтынмен бұйдіріп келген.
 Көне де алтын адамның үсті талықтай талық-талықтар
 ау стилімен элементтерімен. Сонымен қатар қазақ жері-
 нен табылған алтын адам саны 30 шақты. Олар Қазақ-
 Ұлан аумағындағы бұйымдардан табылған. Зерттелген
 бұйым кезде бұл табылған алтын адамдар Алтын
 қаласы бұл оқиғаларда. Қазақстанның Чыттық илділігі
 о қайыпты. Алтын адамдар Бөкс құмдарынан табылған
 табылған алтын адамның тасы Орта және сол жақтар
 дауы жауыры деп алақталды. Көнеде сол алтын адамдар
 жаның аралық бөліктерінде көрсетіліп келгенде.

Ауыс әлсіздіктерінің мемлекеттік рәміздерде қолданылуы.
 Ғылыми әліміздің басты екі маңызындағы гербта қол-
 данылуы. Елтаңбада қаралау ауыс әлсіздігінің ашық көрінісінде
 және де бұл сақ тайпаларының қолындағы ауыс әлсіздігі
 әліміздің басты қолындағы сақ тайпаларының қолданылуы
 ауыс әлсіздігі дәріптеуіне айналу деп есептейміз.
 Сонымен бірге Ғылымдағы ауыс әлсіздігінің ағаштарымен
 бірге ағаштар таңбасы, ауыс әлсіздігімен мақ-
 талдағы. Қалпынан айтсақ сақ-скір тайпалары қолданылуы
 бұйымдар мен өмір үрдісінде қолданылуы зерттеуі
 керектілігі күнне дейін табылуы мүмкін. Оларда
 тағы зерттеу деп айтамыз. Олардың түрлері туралы
 әлі күнге дейін зерттеуі қолданылуы табылуы
 сақ-скір тайпалары зерттеуі күнге дейін табылуы
 ауыс әлсіздігінің қолданылуы ежелгі тайпалардың бірі
 болып қала берсін. Олардың артынан қолданылуы
 ұрпақтан-ұрпаққа тарихымыздың бір көрсеткіші
 ретінде дәріптеуіне қала берсін. Ғылым

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 1

Тақырып: саз-сқир аймақ: саз қолөнеріндегі
ау стили.

1. Археологтар Қазақстан аумағында саз-сқир майпа-
ларының көптеген байлықтарын зерттейтін. Оларда жерлен-
ген жерлерінен шекей-бұйымдар, ауқан және аймақ мен
күмістен жасалған киім түрлерін және т.б. көптеген
байлықтарды зерттейтін.
2. Қазақстан аумағында саз майпалары кең таралған.
- 3,4. (Саз майпаларға) тек қана ау аумағынан ғана емес,
сонымен қатар қолөнерден мақтана алады. Қалай
көптеген шекей-бұйымдар, моқашалар, ^{адамдар,} аймақ мен
күміспен шекейленген бас киімдер, тіпті аяқ киім-
дерге дейін шекейленетін. Бірақ бұндай аяқ киімдерді
екінің біреуі ғана ала алатын. Сонымен қоса жіелдер
көптеген шөптер арқылы дәрі-дәрмектер жірмейтін.
Сонымен қатар жолқыларға арналған киімдер
тігілетін. Олар тек қана қорғанас үшін емес,
жануардау жай адамның жануарға емес үшін бола-
тын көрсеткен. Мас келіншектерді, ^{жануарлардау} қойлектері мен сүжеле-
лері көптеген ау терісімен әдемі матамен шекей-
бұйымдармен безендіретінін көруге болады. Солайша,
біз саз майпалардың көптеген салаларда мақта
өкендігін көре аламыз.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
ДАРЫҢ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ ҚОСҚЫСЫНЫ

5. Қазақстан аумағында 100-200 ден астам «Анотон адамдар» табылған. Ақ стили элементтерін мемлекеттік рәміздерге қоса қолданылатын көре аламыз. Мәселен: барас, бүркіт, қыран және т.б. бар. Кемікпен? Себебі бұл біздің тарихымызды еске алу болып табылады. Яғни басқаша айтқанда бұл стилидің қолданылуы бұл сөз тайпасынан қалыптасқаннан біле аламыз. Сонымен қатар Қазақстанда көптеген дәуірлерге арналған музейлер бар. Оның ішіндегі ұлттық музейі. Бұл музейде саз-сипер тайпаларының дамуы, мәдениеті, сәт-дәстүрі және т.б. деректерді біле аламыз. Солайша осындай музейлердің арқасында біздің еліміз тарихтан көптеген стилидік элементтерден, өмірлік қажеттілік^{әйемі} білу керек екендігін біле аламыз. Себебі бұл біздің тарихымыз, ал тарих арқылы біз өзіміздің болашағымызды өзгерте аламыз.